

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri'de 2026 yılı boyunca art arda yaşanan intiharlar ve şüpheli ölümler; Ocak ayında Hakkâri Merkez Biçer Mahallesi, Şemdinli ve Durankaya'da meydana gelen intihar vakaları, Yüksekova'da F.G.'nin, Üzümcü Köyü'nde H.K.'nin, Çavuşlu Köyü'nde beş çocuk annesi bir kadının, Berçelan Mahallesi'nde A.Z.'nin, Yüksekova'da Ö.K.'nin, Bağlar Mahallesi AFAD Konutları'nda H.Ç.'nin yaşamını yitirmesiyle birlikte giderek ağırlaşan bir tablo ortaya çıkarmıştır. Bu tabloya, 15 Temmuz 2026 tarihinde Çukurca ilçesine bağlı Üzümlü Köyü'nde yaşayan 70 yaşındaki Reşit Kaya'nın Zap Suyu'nda yaşamını yitirmiş halde bulunması ve aynı gün Van'ın İpekyolu ilçesinde şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunan, Hakkâri'nin Geçitli (Peyanıs) Köyü nüfusuna kayıtlı olduğu belirlenen 27 yaşındaki Reber Ertunç'un şüpheli ölümüne ilişkin adli sürecin devam ediyor olması da eklenmiştir. Bütün bu vakalar birlikte değerlendirildiğinde; Hakkâri'de yaşam hakkını tehdit eden yapısal risklerin, sosyal devlet mekanizmalarının yetersizliğinin, ruh sağlığı hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin, derinleşen yoksulluk ve geleceksizlik koşullarının, kamu kurumlarının koruyucu ve önleyici yükümlülüklerini ne ölçüde yerine getirdiğinin bütün yönleriyle araştırılması; intiharlar ve şüpheli ölümlerin toplumsal, ekonomik ve kurumsal nedenlerinin ortaya çıkarılması; yaşam hakkını esas alan bütüncül kamu politikalarının oluşturulmasına katkı sunacak önerilerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Hakkâri'de son yıllarda giderek yoğunlaşan intiharlar ve şüpheli ölümler, artık yalnızca adli süreçlerin konusu olarak ele alınabilecek vakalar olmaktan çıkmış; yaşam hakkının korunmasına ilişkin kamusal yükümlülüklerin sistematik biçimde aşıldığını gösteren yapısal bir toplumsal kırılmaya dönüşmüştür. Bir toplumda yaşamdan kopuşların belirli bir coğrafyada, belirli toplumsal kesimlerde ve giderek sıklaşan aralıklarla tekrarlanması, bireysel iradeye indirgenemeyecek kadar siyasal, ekonomik ve sosyal bir gerçekliğe işaret etmektedir. Buna karşın iktidar, Hakkâri'de giderek derinleşen bu tablo karşısında yaşamı önceleyen koruyucu sosyal politikalar geliştirmek yerine, her ölümün ardından yalnızca adli ve idari prosedürlerle sınırlı bir yaklaşımı sürdürmektedir.

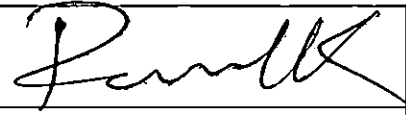
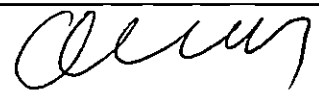
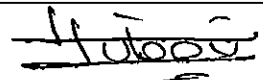
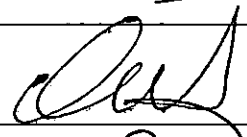
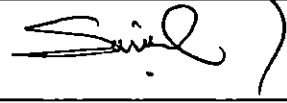
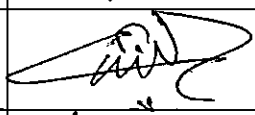
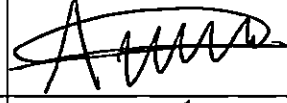
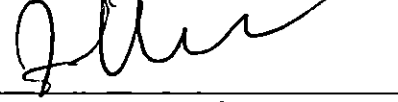
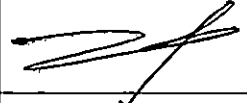
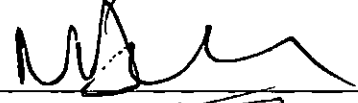
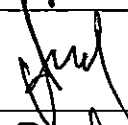
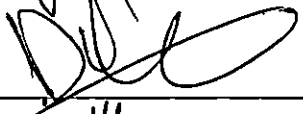
2026 yılı boyunca Hakkâri'de yaşanan intiharlar ve şüpheli ölümler, yaşam hakkının korunmasına ilişkin kamu otoritelerinin önleyici kapasitesinin sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır. Ocak ayında Hakkâri Merkez Biçer Mahallesi, Şemdinli ve Durankaya'da yaşanan intiharlar; 18 Şubat'ta Yüksekova'da 23 yaşındaki F.G., 24 Şubat'ta Üzümcü Köyü Derav Mahallesi'nde 19 yaşındaki H.K., 28 Şubat'ta Çavuşlu Köyü'nde beş çocuk annesi bir kadın, 8 Mayıs'ta Berçelan Mahallesi'nde 17 yaşındaki A.Z., 5 Haziran'da Yüksekova'da 22 yaşındaki Ö.K. ve 8 Haziran'da Bağlar Mahallesi AFAD Konutları'nda yaşayan beş çocuk annesi H.Ç.'nin yaşamını yitirmesi, Hakkâri'de ölümün giderek olağanlaştırıldığı bir kamusal atmosferin oluştuğunu göstermektedir. Özellikle şüpheli ölüm niteliği taşıyan dosyalarda etkin soruşturma yükümlülüğüne ilişkin tartışmaların giderilememesi, toplumdaki adalet duygusunu zedelemekte ve cezasızlık algısını güçlendirmektedir.

15 Temmuz 2026 tarihinde Çukurca ilçesine bağlı Üzümlü Köyü'nde yaşayan 70 yaşındaki Reşit Kaya'nın Zap Suyu'nda yaşamını yitirmiş halde bulunması, kamuoyuna yansıyan bilgilere göre psikolojik ve sağlık sorunları yaşadığı yönündeki iddialarla birlikte değerlendirildiğinde, yaşlı yurttaşların ruh sağlığı ve sosyal destek mekanizmalarına erişiminin de ayrıca sorgulanmasını gerektirmektedir. Aynı gün Van'ın İpekyolu ilçesinde boş arazide yaşamını yitirmiş halde bulunan ve Hakkâri'nin Geçitli (Peyanıs) Köyü nüfusuna kayıtlı olduğu belirlenen 27 yaşındaki Reber Ertunç'un ölüm nedenine ilişkin adli sürecin devam ediyor olması ise, şüpheli ölümlerin bütün yönleriyle, etkin, bağımsız ve şeffaf biçimde soruşturulmasının yaşamsal önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

Gençlerin geleceksizliğe, kadınların çok yönlü eşitsizliklere, yaşlı yurttaşların yalnızlaşmaya, emekçilerin yoksulluğa ve toplumun tamamının kamusal güvencesizliğe mahkûm edildiği koşullarda yaşam hakkı yalnızca hukuki değil, aynı zamanda sosyal ve siyasal bir güvence meselesidir.

Hakkâri'de giderek ağırlaşan bu ölüm döngüsü karşısında iktidarın hâlâ kente özgü bütüncül bir intiharı önleme stratejisi, ruh sağlığı eylem planı ve koruyucu sosyal politika programı ortaya koymamış olması, Anayasa'nın devlete yüklediği yaşam hakkını koruma yönündeki pozitif yükümlülükle bağdaşmamaktadır. Hakkâri'de artık soruşturulması gereken yalnızca tek tek ölüm dosyaları değil, bu ölümleri yeniden ve yeniden üreten kamusal ihmal düzenidir. Yaşamı önceleyen, koruyucu ve önleyici kamu politikalarının ivedilikle hayata geçirilmesi, yaşam hakkının korunmasının ve devletin anayasal sorumluluğunun kaçınılmaz gereğidir.

Hakkâri'de yaşam hakkını tehdit eden yapısal risklerin, sosyal devlet mekanizmalarının yetersizliğinin, ruh sağlığı hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin, derinleşen yoksulluk ve geleceksizlik koşullarının, kamu kurumlarının koruyucu ve önleyici yükümlülüklerini ne ölçüde yerine getirdiğinin bütün yönleriyle araştırılması; intiharlar ve şüpheli ölümlerin toplumsal, ekonomik ve kurumsal nedenlerinin ortaya çıkarılması; yaşam hakkını esas alan bütüncül kamu politikalarının oluşturulmasına katkı sunacak önerilerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
2			
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	